

"שבדרון"

לתולדות
משפחות הכהנים
מאיר - כ"צ
מ-גליציה

* * *

1. מבוא

2. אבות ראשונים

הגאון מברעז'אן מהרש"ם זצ"ל
תקצ"ה - תרע"א

<http://www.youtube.com/watch?v=50vOwAtBNz4>

-תשע"ד-

אסף וקיבץ: יואב שרון/ שבדרון, ב"ר משה, ב"ר אברהם יקיר, ב"ר יצחק, בן מהרש"ם, ב"ר משה שבדרון ק"ל, ב"ר שמואל מאיר, ב"ר אליהו.
yoav480sharon@gmail.com

כל מידע, הערה או תיקון - 1. יתקבלו בברכה.

№ 30

שנת השרשים ושרש

החפץ להודיע דבר כבוד לנשות עליו
לשם בעד כל שורה גדולה וחצי
ובעמוד הראשון 5 גרוש
עלם אחת פסוקים וחצי
המבוסס וקבל עשרה לשאת סבתים
בלתי חפצים ושובו לכעליהם.

חבצלת

מהרה לשנת בארץ טורקי 4
מאגיד כסף, בעטרויך 8
פלארין, בעדפת 20 פראנק.
בברישניא ואמטריקא לירא
שטערלינג, ברוסיא 10 רובל.

ציון

HABAZELETH

מבשרת

מכתב עתי יוצא לאור בכל שבוע יבשר וישמיע כל דבר הדרוש להפץ לבב איש יהודי.

מאת

ישראל דוב פרומקין

ירושלם, כ"ד סיון התרס"ג

1903

ÉRUSALEM 19 Juni 5663.

Monte sur la plus haute montagne, messagère de Sion
Élève ta voix avec force, envoyée de Jérusalem! Élève-la et
ne crains rien. (Isaie XL 9.)

על הרקבה עלי-לך מבשרת ציון דביכי כלם קולך
מבשרת ירושלם תריסי אל תיראי וגו' (ישעיה כ' ט')

חכם בא לעיר

ירושלם. יטחטט מאוד לקבלה פני האורח חטצוין הרה"ג
החסיד המפורסם מהר"ר יצחק הכהן שליט"א אבר"ק חאצעטאר
כנאליציען, בנו של הרב הגאון הגדול הצדיק המפורסם בכל אפסים
שר התורה מהר"ר שלום מרדכי הכהן שליט"א הגאבר"ק ברעוואן
בעהכ"ח ס' משפט שלום ודעה תורה וישו"ת מהרש"ם, ועוד ספרי
שו"ת יקרי הערך, שכא לשכון כבוד באהלה של תורה פעה"ק ת"ו.

"העדותי בכם היום, את-השמים ואת-הארץ-- החיים והמנות נתתי לפניך, הבקרה והקללה; ובחרת, בחיים-- למען תחיה, אתה וזרעך." דברים פ' ל, פ' יט.

אהל שם לדורות "שבדרון" - משפחות הכהנים לבית "מאיר - כ"צ" בדרכם לציון.

האוסף המלא והשלם ביותר של עובדות ומקורות אודות משפחות מהרש"ם, אחיו ואחיותיו, אבותיהם וצאצאיהם, כפי שמצאתי בספרי אבות המשפחה, מקורות התקופה ואתרי חקר שרשים באינטרנט.

מהדורה מורחבת ומעודכנת 2013/14-תשע"ד.

1. מבוא

א. רקע והיכרות- ע"פ המקורות

אבי המשפחה: משה כ"צ נולד לאביו- הצורף, ר' שלום אשר שם משפחתו- מאיר, בעיר ברעזן בשנת תקס"ג-1803, בנו של ר' אליהו- מחסידי ותלמידי הרה"ק ר' ארון ליב מפרעמישלאן ולאמו- מ' ריבה חיה שרה. "אבותיה הראשונים" ע"פ המסורת: ר' צבי הירש- "המגיד- מגלינא" בעל "משיבת נפש", הח"צ- חכם צבי, הט"ז- בעל "טורי זהב" וחתנו הב"ח- בעל "בית חדש".

אם המשפחה: אסתר גיטל נולדה בכפר בינוב בשנת תקע"ד-1814, לאימה- דבורה חיה רבקה שבדרון בת ר' חיים זאב, ולאביה- ר' אשר אנטשיל מרדכי. בין "האבות הראשונים" למשפחתה נמנו ר' יצחק- "המגיד מדרוהביטש" והרב ר' מרדכי מנאראיוב אשר ה' חותם א"ע נין ונכד למהר"י קארו הוא רבינו בעל הב"י זצ"ל.

- צמיחת תנועת החסידות היוותה רקע משותף וחשוב להתפתחות המשפחות והביאה להיכרות בין "האבות הראשונים" אשר הבשילה לאיחוד בברית נישואין, פרק "דורות ראשונים" יוקדש להבאת סיפורם בהרחבה.

- **"האבות המייסדים": משה כ"צ (31) ואסתר גיטל (20) שבדרון** נישאו בכפר בינוב בתחום עיר- המחוז זלוטשוב בגליציה שהייתה תחת שלטון הקיסרות האוסטרו-הונגרית. החופה והחגיגה נערכו, להערכתי, בקיץ שנת תקצ"ד-1834.
- למשה ואסתר גיטל נולדו חמישה או שישה? בנים ושתי בנות תאומות. שלום מרדכי כ"צ, הבכור, נולד ב- כ"ז ניסן תקצ"ה-1835.
- **שם המשפחה שונה רשמית מ- כ"צ, ל- שבדרון** בעת רישום הולדת בנם (ה-3) יעקב, בשנת תקצ"ח-1838.

אלה שמות הבנים והבנות אשר נולדו למשה ואסתר גיטל:

שלום מרדכי נ. ב-בינוב, נישא ל- ינטא פפר בת אברהם יקיר ב"ר משה ומ' חנה שרה בת לאה.

אהרן נ. ב-בינוב, נישא ל- שרה פירסט בת ר' יעקב פירסט ומ' איידל ריבקה.

יעקב נ. ב-בינוב, נישא ל- קילא.

? יוסף (נ. ב-?) נישא ל- שרה אמפר בת ר' אברהם אמפר הכהן ומ' רבקה שבדרון.

אליעזר (נ. ב-?) נישא ל- יוטא ווקס.

ריבה (נ. ב-?) נישאה ל- ר' חיים זיידן.

יהודית (נ. ב-?) נישאה בזוו"ר ל- ר' מנחם מנדל דב מייזלס בן ר' משה נחמן מסטרי ב"ר שמאי.

נישאה בזוו"ר ל- וולף סייפר.

יצחק נ. ב- בית 43, זלוטשוב, נישא ל- פסיה רבקה גלרטר/ גלרנטר בת זליג ומ' פסיה רבקה.

בין החידושים:

- אחים/ בני דודים

לאסתר גיטל.

- אולי קרובי משה מאחת

משפחות כ"צ בברעזן.

- מידע נוסף וחידוש אודות

המשפחות וצאצאיהם.

יפורט בהמשך...

בדפים הבאים מצוי הידוע ומהווה את הבסיס לסיפורי המשפחות וצאצאיהם.

באם ידועים פרטים נוספים, להערות ושאלות: yoav480sharon@gmail.com

כל מידע, הערה או תיקון - 3 - יתקבלו בברכה.

ב. מאיר - כ"צ - שבדרון - מסורת וממצאים.

תיעד והביא לפוסט ר' שלו"מ הכהן שבדרון ז"ל מ- בני-ברק, ב"ר יוסף הכהן מ- פרובינצא והרצליה, ב"ר יצחק המכונה שוואדראן מ- חצ'עמר ו- ירושלים בן מהרש"ם. סיפרה הדודה הרבנית מ' שיינדל לנדא בת מהרש"ם, ב- צ'ורטקוב/ גליציה.

הגאון מברעז'אן המהרש"ם זצ"ל

מאה חמישים שנה להולדתו
כ"ז בניסן תקצ"ה - תשמ"ה

ש. שבדרון

מקור המשפחה "שבדרון"

בחתימתו ובספריו לא רשם שם משפחתו "שבדרון", כי הוא שאול ולא מקורי. בשם זה הוכתרה המשפחה מטעם המלכות, ואולם לראשונה, כנוי המשפחה היה "מאיר". "אמר רבי: האי דמחדידנא מחבראי, דחזיתיה לרי "מאיר" מאחר ריה..."

שבדרון, זוהי יחידת חיילים בצבאות האירופאיים, פעם נקראה כך יחידת פרושים על סוסייהם, היום גם להקות אווירונים נקראים כך. מהיכן נדבק שם זה למשפחה?

לפני כמעט כמאתיים שנה היו תמרונים מרחביים בגליציה, מטעם המעצמה האוסטרית. בביתו הגדול של יהודי בעיר זלוצ'וב התמקם הרמטכ"ל של הצבא. כאשר לפי התכנון עזבו בבהלה את המקום ונסעו למקום אחר, נכנס בעל הבית לביתו ומצא בפניה סמוייה שק מלא דוקאטים (מטבעות זהב). לא היסס רגע, הטעין על גביו את השק הכבד ומיהר לכוון הדרך לשם פנה המטה. עייף ויגע השיג את הרמטכ"ל ומסר לו את אבידתו. הוא נבהל, בראותו לפניו את כל רכוש המטה. מתוך התרגשות רגעית, עצר בתור מפקד עליון את כל השו"ת, העמי" דה "דום", והציג את היהודי התמים הזה, אשר בו נטמן הרבה יושר ונאמנות מכל

המצוי בכל ה"שבדרון" הגדול שלו. הודיע הוא על כך למינסטריון המלחמה תי בבירה וינה, ולשם הוזמן היהודי מאיר, ובטקס חגיגי, במעמד משמר כבוד, כשחייליו מחזיקים בידיהם חרבות שלו פות, והענקה לו תעודת הוקרה, בה הוכתר להיקרא מעתה בשם "שבדרון", לזכר המאורע הנשגב. אמרו עליו שזכה לקידוש שמיים בורבים ובפומבי, על שכל מעשיו עשה בצינעה לשם שמיים, בכל עת וזמן.

"שערים" אח"ק תשמ"ה עמ' 15

1772 - תקל"ב:

גליציה עוברת לשלטון
אוסטריה (חלוקת פולין
הראשונה).

1787 - תקמ"ז:

בחוק מ-28 באוגוסט
1787 הוטל על יהודי
גליציה לקבל מינואר
1789 שמות משפחה
גרמניים.

- הטמעת החוק הנ"ל
נמשכה כמה עשרות
שנים.

- סיבות שונות ובעיקר
התניית גיל הנישואין
בחובת השרות הצבאי,
הניעו את האוכלוסיה
מלקיים החוק כלשונה.
- היו שנקראו בשם
משפחת אימותיהם או
נשותיהם.

י.ש.

לספר מהרש"ם, "דרכי שלום" <http://www.hebrewbooks.org/31837> אשר הוציא לאור בנו ר' צבי הירש, הוסיף המו"ל הקדמה: "תולדותיו ותהליכותיו התנהגותיו וקורותיו" ונקבע בשם "אהל שם", ראה ס' לט עמ' 30, הקטע הבא:

לְטוֹ מְנַהֲגוֹ הִי' בְּיוֹם שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְדוּת בַּעַת עֲשִׂיַּת הַנְּרוֹת עַל יוֹם הַקֹּדֶשׁ עֲמַד אֲצֵל אִמִּי מוֹרֵתִי הַרְבֵּנִית תִּנְצַבָּהּ בַּעַת הַנְּחֹת הַפְּתִילוֹת וְהַחֲזִיק בִּידוֹ נִייר אֶחָד אֲשֶׁר בּוֹ הִי' רֶשׁוּם כָּל הַשְּׁמוֹת לְאַמּוּתֵיהֶם מְכַל הַמִּשְׁפָּחָה הַמְּתִים וְהַחַיִּים וְגַם מִיּוֹדְעֵיו וְחֹשֵׁב כָּל הַשְּׁמוֹת הַנִּלְ בְּבָכִי וְתַחֲנוּנִים וְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל כּוֹלָם לְטוֹבָה וּבַעַת

... ובעמ' 190-191:-

<http://www.hebrewbooks.org/pdfpager.aspx?req=31837&st=&pgnum=190&hilite=>

אֲצִיג בַּכָּאן לְזֹכֵר עוֹלָם לְיוֹ"ח וְלְכָל הַמִּשְׁפָּחָה שִׁיחִי יְמֵי הַיָּאֲצִ מֵאַבּוֹתַי הַקְּדוּשִׁים וְהַגְּאוּנִים וְהַחֲסִידִים זִי"ע וְלֵה"ה.
אִייר אֲבִי זְקִינִי אֲבִי אֲבִי אֲמוּרִי זִלְ ר' שְׁלֹם בֶּן ר' אֱלִיהוּ זִלְ י' אִייר

Dies mortis		Nrus. Domus	NOMEN MORTUI	Religio		Sexus		Dies Vitae	MORBUS ET QUALITAS MORTIS
18	22			Catholica	Aut alia	Masc.	Foemina		
	Mensis								
9.	May	244	Salom. Mayer			1		70	Abzsfung

א רשומת פטירת ר' שלום מאיר (מאיער) בגיל 70, 9 מאי 1832 (= אור ל- י' אייר תקצ"ב, ברעזאן) בית מס' 244.

Salom Mayer ... לפיכך נולד ~ בשנת 1762-תקכ"ב, [אביו ר' אליהו נולד ~ או לפני שנת תק"ב-1742].

אמי זקנתי אִם אִם אֲמוּרִי זִלְ דְּבוּרָה רִבְקָה חַיָּה תִנְצַבָּהּ
בֶּת ר' חַיִּים זֶאב זִלְ י"ח שבט תרל"ד

Dies mortis		Nrus. Domus	NOMEN MORTUI	Religio		Sexus		Dies Vitae	MORBUS et QUALITAS MORTIS
18	74			Catholica	Aut alia	Mascul.	Femina		
	MENSIS								
5.	Febr.	Berlin	Debora Schwadron			1	1	80	Unterleibsleiden

א רשומת פטירת מ' דבורה שבדרון בגיל 80, 5 פבר' 1874 - י"ח שבט תרל"ד, ביניוב (מרשם התושבים זלוטשוב).

Debora Schwadron ... לפיכך נולדה ~ בשנת 1794 - תקנ"ד, [אביה ר' חיים זאב נולד ~ או לפני תקל"ד-1774].

- עובדת התאמת תאריכי הפטירה לעיל, ע"פ הלוח הגרגוריאני לתאריכי "ימי הזכרון" ע"פ הלוח העברי מהווה אישור לנכונות מסורת היות שם המשפחה המקורי "מאיר" מצד אבי המשפחה ולפיכך, "שבדרון" הינו שם המשפחה מצד האם!

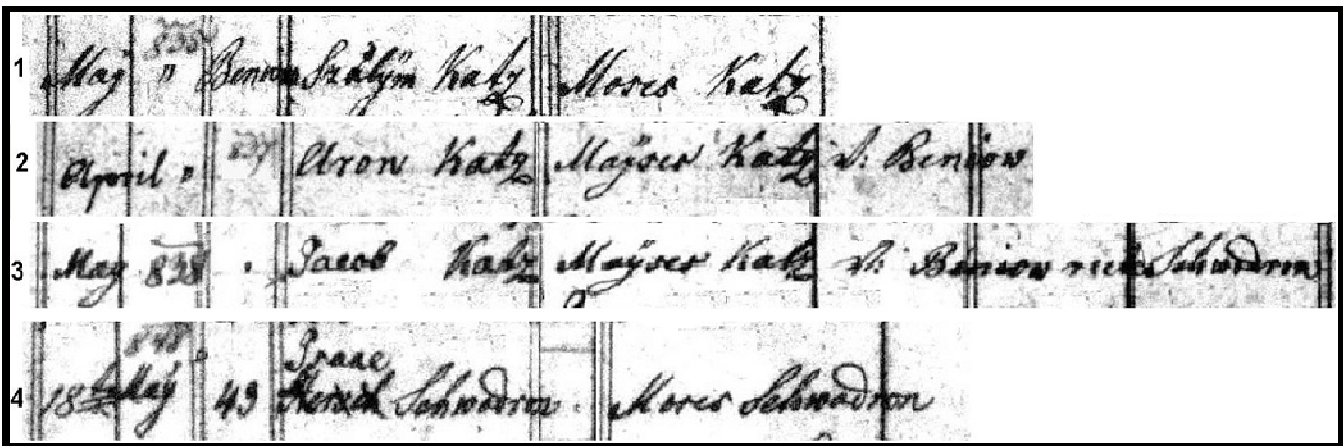
כל מידע הערה או תיקון - 5 - יתקבלו בברכה.

כ"צ

- ברשימת ימי הזכרון מצוי, יום הזכרון לפטירת הרה"ק ר' נפתלי כ"צ ללא ציון קשר או יחוס למשפחה:

שבת הרה"ק ר' נפתלי בעל סמיכת חכמים וזה"ה כ"ד טבת

... וברשומות **לידת** שלום מרדכי, אהרון, יעקב ויצחק, נראה תהליך שינוי כינוי/ שם משפחת האב, משה כ"צ מ-ביניוב לכינוי "שבדרון":

1. מאי / 1835 / ביניוב / לידת שלום כ"צ / האב- משה כ"צ /

1. May / 835 / Beniow / Szalym Katz / Moses Katz /

2. אפריל / 1837 / לידת אהרן כ"צ / האב- משה כ"צ / מ- ביניוב /

2. April / 837 / Aron Katz / Mayses Katz / Beniow /

3. מאי / 1838 / לידת יעקב כ"צ / האב- משה כ"צ / מ- ביניוב / (השם) הנכון- שבדרון /

3. May / 838 / Jacob Katz / Mayses Katz / V(on) : Beniow / rect Schwadron /

4. 18-מאי / 1848 / בית מס' 43 / לידת יצחק הרב שבדרון / האב- משה שבדרון /

4. 18-May / 848 / Hous#-43 / Isaac Hersch Schwadron / Moses Schwadron /

"אתנחתא" - לקט ברכות מעיתוני הזמן :

המצפה - Ha-Mitspeh, טיש, ינואר 22, 1909 עמוד: 7

ברגש ניל ואהבה אביע במו"מ לדורי הרב
חרוף מר צבי הכהן שארצקין ולו' מבורקא לארוס
בתם מ' שרה. שלמה סג"ל לנדא — בוברקא.
רחש לבי דבר טוב להביע ברכות טוב לש"ב
היקרה מ' שרה לארוסה ומו"מ גם להוריה.
בילא יאגוד — בוברקא.

מחירי דור - Mahapey Ha-Dat, טיש, 15, 1896 עמוד: 5

הרשת שונות

הננו סבוכים בברכת מו"מ אז כבוד הרב הגביר הנעלה
משה'ר הירש וויינבערגער נ"י סעיר דאלינא ליום כלילת בתו
הכלה תח"י עכ"ג החתן החיב כמו יוסף נ"י נכד להרב הנאון
המפורסם האנד"ק ברענא שליט"א. יתן ר' וירוש מהם נחת מלא
חפנים והיתה שמחתו שלמה וקיסת לאורך ימים.

המצפה - Ha-Mitspeh, טיש, פברואר 09, 1906 עמוד: 6

הנני סביע בפורי אלה את רגשי-השתתפותי
בשמחת הנבירה העדינה מרת דבורה בת מר יוסף
וירמאן מסעראפאונצע בהארסה עם מר מיכל קרוס-
יאנפאלער ואכיר בזה את שארתי מרת דבורה בפרט
ואת כל המשפחה בכלל במו"מ הנובע מעמקי הלב.
יצחק דוד זילבער — יוזניעטץ.

מחירי דור - Mahapey Ha-Dat, טיש, 02, 1912 עמוד: 5

מעומק לבי חביב ברכתי במו"מ לכבוד דודי הסג"ג
הנכבד מו"מ חרי' ליב וויינברויב נ"י מסעריא לסובילו את בתו
העדינה תי' תחת לל אפריון יס"ר שתהא בשטו"מ לננין עדי עד
משה הבהן שווארצאן אלעסק

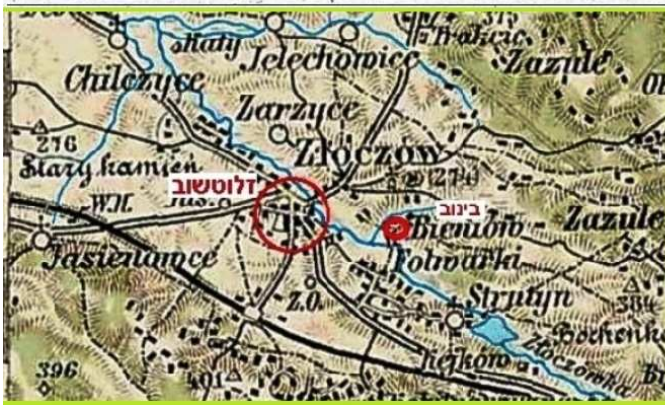
כל מידע הערה או תיקון - 6 - יתקבלו בברכה.

"בית שבדרון" - מס' 22, בכפר בינוב

ד"ר אברהם שרון/ שבדרון (ב"ר יצחק, ב"ר משה) תאר את בית המשפחה בבינוב, בספרו "זכרונות מעולם החתולים" - שיחה לילדים גדולים, הוצ' "דבר" תש"א-1941;

מלבד בני האדם היו כדירי-קבע בדירתנו. בחצרנו ובעצי גננו, בעלי-חיים אלה בעיקר: סוסים, פרות, תרנגולים ותרגולות, כלב אחד, חתולים, עכברים וחזקדות, הדרור, הסנונית, החסידה שעל גג-הקש של האורנה והמתכן, היגשון, העטלף, העורב, הנחילאי והירגזי, גם כמה מינים של שרציר עוף, כגון זבובים, דבורים, חיפושיות, פרפרים, צרצרים, חגבים, ושל שרציר-אדמה, כעכבישים וכדומה (אולם, סוג הטפילים לבן האדם, כגון הפרעושים, הפשפשים וכדומה חסרים היו לגמרי). אגב, הכלב שלנו לא שימש לצרכי שעשוע והנאה ונוי, אלא לצרכי שמירת-החצר; כל הימים קשור היה בשלשלת חזקה למלונתו, ורק בלילות היו מתירים אותו, כדי שיסובב וישגיח על הבית וסביבתו.

נולדתי בכפר קטן בגליציה המזרחית (ודאי שמעתם על ארץ זו. עד למלחמת-העולם הקודמת [1914-1918] היתה חלק ממדינת אוסטריה, אחר כך חלק ממדינת פולין ועתה כבושה הרוסים). היה זה כפר אוקראיני ואני בו הילד היהודי היחיד. בודד, ללא כל רע וחבר, לא כמוכם פה בארץ, הנמצאים תמיד כמעט בחברה עם ילדים בגילכם, המדברים בלשונכם ושותפים למחשבותיכם ולרגשותיכם. המשחקים אתכם ופועלים אתכם יחד. השרשרת נמשכה בימי הוריי אבי ובימי הוריי ואחר כך בימי, ולא נותקה במשך תשעים שנה לפחות (ארבעה דורות זה אחר זה ישבנו בכפר ההוא). — בימי ילדותי וצעירותי היה אבי, עליו השלום, ראש קובביר החתולים בביתנו. אף על פי שהיה יהודי אדוק ותורני, וממנו ירשתי חבה זו.

וכדאי שלא אשכח להעיר לכם, כי בארצות הקרות, כגון בארץ מולדתי, גליציה, תלויים חייהם של רוב חתולי-הבית במחסה שהם מקבלים בבית בן-האדם. לא כבארצות החמות, כבארץ-ישראל למשל. כאן אפשר להם לחתולים להתקיים בחוץ אף בחורף. לכן חתולי-הרחוב הם ברובם חסרי בית בעלים. לא כן שם. הקור החזק משמיד אותם, כשאין הבית או הרפת או עלי-הגג משמשים להם מפלט ו"חממה". גם את מזונותיהם לא ימצאו בשלג ובקרה. המכסים את הפל בארצות ההן, ולא בפח-האשפה עיקר מחיתם. שם, איפוא, סתם חתול פרוש: חתול-בית המשתייך לדירה מסוגמת. ורק על חתול מסוג זה נאמרים דברי כאן.

ד"ר משה יגר כתב בספרו, ע"ס היכרות אישית וראיונות עם ד"ר שרון, הפסקא הבאה: -

בשנת 1900 נשרף בית אביו **בבינוב**, וביכורי אוספיו — 200 פריטים — פרי עמל של ארבע שנים עלו באש. שרון החליל מיד באוסף חדש.

"הציונות האינטגרלית- עיון במשנתו של אברהם שרון (שבדרון) ע'13- הוצ' הדר 1983.

המשפחה התגוררה בבינוב משנת 1810 (~ **או קודם**) ד"ר שרון מציין: "90 שנה לפחות (4 דורות...)". - הוריו עברו לוינה בתחילת המאה ה-20, שם נפטרה האם, מ' פסיה רבקה ז"ל ממחלה בשנת תרס"ח-1908.

שם הכפר נכתב במקורות בכמה גרסאות: **בינוב**, ביענוב, ביענוב, בגרמנית- Beniow, Beniw, ברוסית- Beniv) - בני, ב-19?? שונה שם הכפר ל- **זולוציבקה** ע"ש הנחל/ נהר הזורם מכיוון זלוצוב: - Село Золочівка (Beniv), Village Zolochivka (Beniv) - בשנת 1866 נמנו 196 תושבים, ב 1929-305, ובזמן החדש- 559 תושבים. In 1866, there were 196 inhabitants in Benevi.

עמ' 1644	הכפר בינוב. BIENIÓW.	מדרוך העסקים בגליציה ש' 1929
Właś i gmina, V-go et commune, pow. Złoczów, distr. de Złoczów, sąd pow. i sąd tr. de distr. et tr. okr. Złoczów, d'arr-t Złoczów, 305 mieszk. 305 habitants (2 km) & 3 (2 km) & 3 Złoczów. Młyn-y.		Właściciele ziemscy (propriétaires fonciers): Wikarski Jerzy (215). Koni — handel (march. de chevaux): Saliter M. Krawcowie (couturiers): Tyczyńska. Młyny (moulins): Fuchs Kar. (wod). Wyzysk trunków (spiriteux): Saliter E. — Schmider S.

<http://genealogyindexer.org/>

<http://zolochiv.net/beniv/>

כל מידע, הערה או תיקון - 7. יתקבלו בברכה.

הזלוצ'ובקה

ספר הזכרון לק' זלוטשוב ע' 142

קטעי הנחר אשר בהם היו המים עמוקים יותר נועדו לידעני שחיה. ומאחר שאלה לא היו רבים ביותר, היתה הרחיצה במקומות הללו נעימה מאד. קטע אחד כזה היה ליד הכפר ביעניוב, במרחק קילומטר וחצי מהקמפה. ליד אותו כפר יצר הנחר לעיל. בשם זה נקראה הוודקה תוצרת - M. Schwadron.

ג. אגדה, מסורת, תיעוד ומסקנות:

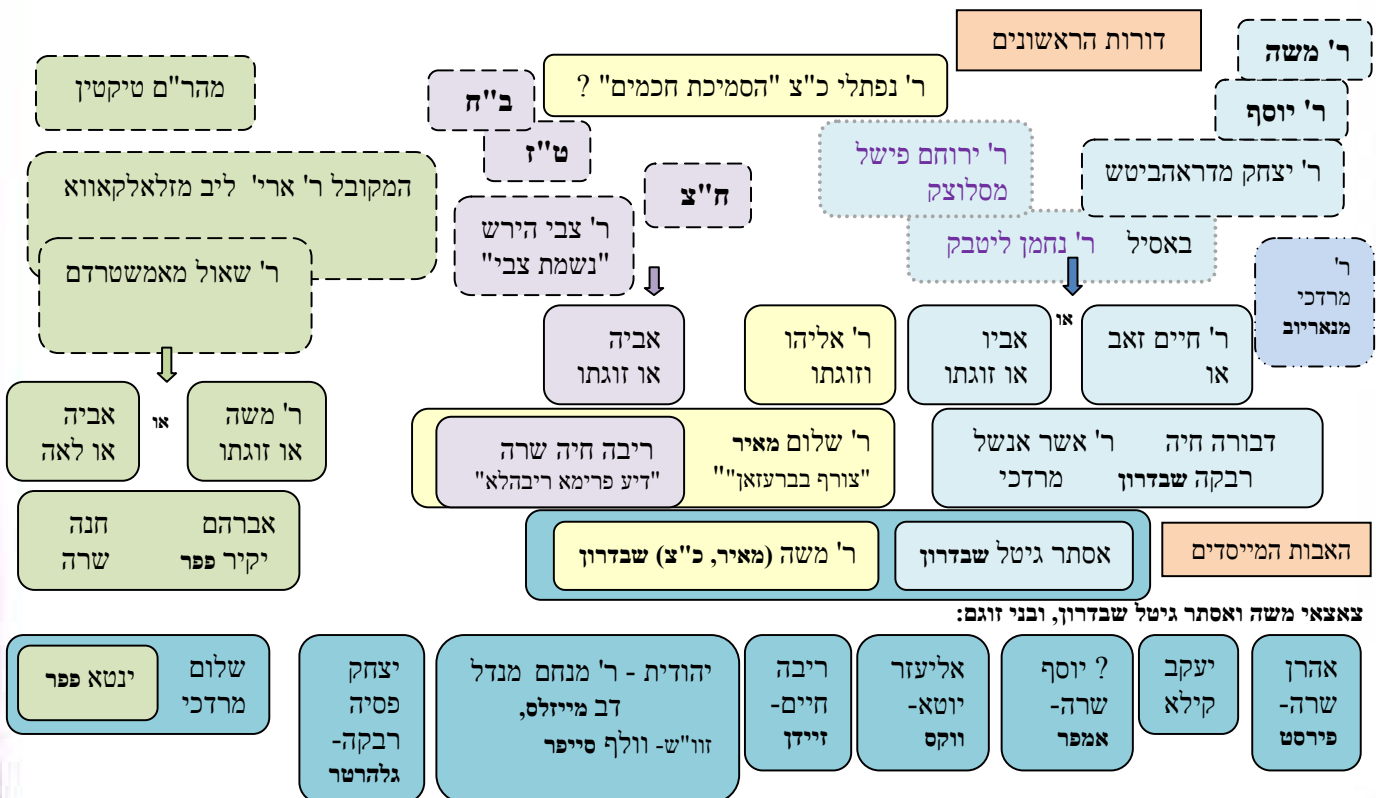
מצאנו לעיל כי המסורת והעדויות היחידה אודות שם המשפחה "מאיר" הוכחה כנכונה באמצעות התיעוד. ברור כי התיעוד מהווה הוכחה יחידה לשם המשפחה הנשכח כ"צ, מלבד, אולי "רמז" בהכללת ר' נפתלי כ"צ ברשימת ימי השנה המשפחתית. התובנה והמסקנה כי שם משפחת אסתר גיטל "שבדרון" אומץ ע"י משה כ"צ, נראית כנכונה ויש להשתמש בה בהתאמה לתקופה ולנסיבות כמפתח להבנת התוכן המדובר, ולדוגמא:

- בפירוטמים לתעשית המשקאות המשפחתית:

"מ. שבדרון, זלוטשוב נוסד 1820 ----, טל- 32, מפעל זיקוק ספירט ----" יש לקרוא: מ. שבדרון = מרדכי שבדרון, אבי אסתר גיטל הוא מיסד המפעל, ולא משה כ"צ, שהיה רק בן 17 שנה בשנת 1820, ובנו של צורף עני בברעזן. יתכן כי שם הפירמה והמוניטין היו בין הגורמים לאימוץ שם המשפחה שבדרון.

- לגבי סיפורי אגדה ומסורת המיוחסים לתקופה הקודמת לשינוי השם יש לשקול במי המדובר האם ב- מאיר, כ"צ, או שבדרון? כך גם לגבי האגדה לעיל אודות "התמרון הצבאי ושק הדוקטים" המתוארך לערך לשנת ~1785 ואם התרחש, הרי שמדובר בבית אבותיה של אסתר גיטל באזור זלוטשוב או בבינוב.

ד. דורות ואבות הראשונים, שבדרון

מבוא - מקורות ומסקנות

סדר היחוס האחרון ע"פ מהרש"ם:

--- ואעתיק מה שכתב (מהרש"ם) במכתב לבני הרב וכו' מו"ה משה ביום ד' צו תרס"ד:

...ובדבר אשר דרשת בשם הרב וכו' לתת סדר היחוס הנה כבר נדפס מעט על השער בספר דעת (-תורה).

ומצד אבי הרב הגביר מו"ה משה הכהן ז"ל אשר כל ימיו בתוך המון טרדותיו לא פסק פיו מגירסא ועשה סיום על הש"ס ששה פעמים ולמד כסדר עם תוס' ומהרש"א וגם כל חלקי רמב"ם וחלקי הטורים וש"ע והזוהר ושאר ספרי קבלה ומדרשים וגם מדי דברו עם סוחרים חזר בין הפרקים בע"פ משניות ושאר לימודים השגורים בפיו ונהג מעשר כל ימיו והכל עשה בהצנע לכת תנצב"ה.

אביו ר' שלום התפרנס בעוני מיגיע כפו והעידו עליו הרה"ק ר' מרדכי מקרעמיניץ והרה"ק ר' מאיר מפרעמישלאן זצ"ל שהי' נטר ברית וכי עבודתו ומלאכתו היתה בכינוי גדולות והצנע לכת ונהג מעשר גם מן ההיזק (כשם שמברכים על הטובה וכו')

ואביו ר' אליהו ז"ל הי' מתלמידי הרה"ק ר' ארון ליב מפרעמישלאן זצ"ל וע"י סיבה האציל עליו רבו שנגלה אליו אליהו בחלום והטיל בלבו פחד ורעדה בכל עת שהזכיר את השם ית"ש כל ימי חייו

[א"ה משה שמעתי מפ"ק יען שכיבדו במיני מרחקים ואמר לו שיברך וגער בו באמרו על דבר גשמי והבל אתה רוצה שאזכיר את השם ובזה הטיל בלבו פחד בכל עת שהזכיר את השם].

אמו של אבי ז"ל היתה צדקת מפורסמת ונקראת בפי כל דיע פרימא ריבהלא וכל ימי' עסקה בצדקות והיתה נכדת הב"ח והט"ז והח"צ וגם הרב המגיד מגלינא בעהמח"ס משיבת נפש על התורה ושה"ס ומשניות ע"פ רמז וסוד הי' זקינה והי' צדיק נשגב.

--מצד אמי הצנועה והחסידה מרת אסתר גיטל ע"ה אשר כל ימי' עסקה בהכנסת אורחים עד כי חדל לספור היא היתה נכדת הרה"ק ר' איציקל מגיד מהארחוב ודראהביטש זצ"ל אביו של דו"ז הרה"ק ר' מיכלי מגיד מזלאטשיב זצ"ל והעיד עליו הרה"ק ר"א מסטרעליסק זצ"ל שהי' דור עשירי בעלי רוה"ק והי' נין ונכד להגאון הגדול בעהמח"ס אפי רבבי ז"ל

ואביו הרה"ק ר' יוסף איש אמת זצ"ל הפליגו בשבחו גם אוה"ע ובנסיעתו לארה"ק ישב על החוף של הים משומם כי אפס כספו ובא שר חובל הספינה וראהו וכבדו מאוד באמרו שהיה מכירו ולקחו על הספינה בחנם והי' דרך נס ופלא כי לא הכירו מעולם

ואביו הרה"ק ר' משה זצ"ל נהרג על קדה"ש.

גם דודה זקינה של אמי ע"ה הי' הרב ר' מרדכי מנאראיוב אשר הי' חותם א"ע נין ונכד למהר"י קארו הוא רבינו בעל הבי"צ זצ"ל ע"כ הנודע לי.

עכ"ל אאמ"ר זצ"ל הכ"מ במכתבו הנ"ל: "

הנ"ל נכתב ע"י ר' יצחק בן מהרש"ם בהקדמה "בן יכבד אב" לספר אביו "תכלת מרדכי" עמ' 8,9

<http://www.hebrewbooks.org/pdfpager.aspx?req=35914&st=&pgnum=8>

אורי הנס, ירושלים

הסופר אורי הנס ז"ל, נולד ב-סאסוב 1899.
היה הראשון מבני סאסוב לעלות לישראל בשנת 1924,
גר ב-יפו, תל אביב וירושלים, בה נפטר ב-דצמ' 1966.
ספרו "תנאי דרך", ספורים מעולם החסידות,
מהווה מוצקה לעירה סאסוב ולחיי היהודים בגליציה.
נדפס בשנת 1959 בהוצאת "אהי עבר" ירושלים.
בספרו מצויים שני ספורים אודות משפחתו "שבדרון".
- בנו, דר' דב הנס, הרשה לו באדיבותו לכלול
הספורים בקונטרס זה. הגני להביאם כתודה להלן.

בקישורית: <http://www.jewishgen.org/Yizkor/Sasov/Sasov.html>
עשרה מספוריו בתרגום לאנגלית ומבוא – תרגמה וכתבה, נכדתו עדיה הנס ז"ל.

קטע מפת ברודי אשר הוכנה ע"י האימפריה האוסטרו-הונגרית בשנת 1900 לאזור סאסוב, זלוטשוב, ביעננוב ו-ביאליקמיין.
- סיפורי משפחתנו מצייר הסופר אורי הנס על גבי מפה זו. כאן, הבשיל הפרי אשר מזרעיו צמחנו. ת.ג.צ.ב.ה.

* דבריהם כגחלי אש * הכנסת אורחים *

כל מידע, הערה או תיקון - 10 - יתקבלו בברכה.

אורי הנס, תמימי דרך – עמ' 33,34.

דבריהם כגחלי אש

שקיים מצות הכנסת אורחים מתוך עוני, יזכה לשני שולחנות. לשמש הבטיח כי כתגמול ושכר בעד ויתור על פרנסתו, בכדי לחסוך מרבו עגמת נפש בשבת, יזכה להצלל מחיבות הקבר וצאצאיו יתברכו בעושר והרחבה. הברכה התקיימה וההצלחה האירה לו מני אז פנים בכל אשר פנה. הוא הקים בית חרושת לייק שרף והתעשר. משפחת שבאדרון זכתה להקים דורות של עשירים ותלמידי חכמים, עליהם נמנה גם הגאון הידוע מבז'דאני, ר' שלום מרדכי ז"ל, שהיה שנים רבות הפוסק האחרון בין רבני העולם. גם בענייני תורה וגם בענייני דרך ארץ דעתו היתה תמיד המכריעה. צאצאי המשפחה הזו תפסו עמדות מכובדות במספר קהילות. אותו הסב של ר' איציקל שבאדרון היה כה תמים וישר עד שאף האכרים, שכניו, העריצוהו וחשבוהו לקדוש. מספרים, כי היו מכניסים את בהמתו לחלקות השדה שלהם והלכו להודיעהו על כך ולדרוש ממנו, כי יבוא להוציאה. מתוך אמונה כי במקום שתדרוך רגלו, תשרור הברכה בתנובת השדה.

ליין השרף של ביענוב יצאו מוניטין בכל גליציה המזרחית וסעודת מצוה בלי יי"ש מביענוב היתה פגומה. טעם מיוחד היה לו ליי"ש הזה ותקרנים ודורשי נסתרות הכניסו ראשם ורובם בכדי לגלות את הסיבה לכך. בכל אופן נזו הדיעות לקשור את הסיבה עם המאורעות שקרו אז בימי המגיד הקדוש, שמשפחת שבאדרון נמנתה על תומכיו במסירות וביד רחבה. אף משפחת השמש וצאצאיו זכו לגמול, היה מעשה ומטעם השררה פקדו לפנות חלק מבית הקברות בז'דצ'וב לשם סלידת כביש והקברים, עליהם יצאה הגזירה לפינוי, היו דוקא של פרנסי הקהילה מימי רבי מיכל'ה ואילו הקבר היחידי בחלקה זו אשר לפי התכנית לא הפריע ולא פוגה, היה של השמש.

בדרך מסאסוב בז'דצ'וב, לפני הכניסה לעיר זו, מצד הימני של הכביש, עמד לו בית חרושת לייק שרף, מוקף בנינים שונים, ולמקום הזה קראו ביענוב. בעל בית החרושת היה יהודי יקר, תלמיד חכם מובהק, פיקח ונאה בהליכותיו ושמו היה ר' איציקל שבאדרון. קורות הכפר הקטן הזה והמשפחה הזו קשורות באגדות קדומות עוד מימי המגיד הקדוש רבי מיכל'ה מז'דצ'וב תלמידם של הבעש"ט והמגיד ממזריץ' זצ"ל.

סביב ר' מיכל'ה ז"ל הסתופפו כל האריות שבחבורת החסידים בזמנו. כשנפטר ביום כ"ה באול' שנת תקמ"ו, בשנת נ"ה לחייו, הספידו תלמידיו וחברו רבי משה ליב מסאסוב במלים "הן קרבו ימיך למות וקמת ועלית". המתנגדים בז'דצ'וב, צרה היתה עינם על כך שדוקא עירם שימשה מרכז למנהיגי החסידות, בראש המתנגדים עמד פרנס הקהילה בימים ההם, הלה השקיע עמל רב ועלה בידו להשפיע גם על יתר פרנסי העיר שיעבירו את רבי מיכל'ה מכהונתו ולהפסיק לו את הקיצבה שהיה מקבל מאת הקהילה. והיה ביום חמישי אחד, שיגר אליו את שמש הקהילה למסור לו על ההחלטה הזו. והשמש התמים, אשר נמנה במסתרים על חסידיו ר' מיכל'ה, החליט לדחות מידיו שליחותו עד למוצאי שבת, אם כי ידע שהדבר ירגיז את פרנס העיר ויקפח אותו מפרנסתו. והנה קרה, שהחלטה הפרנס בכל זאת נודעה לר' מיכל'ה ביום השישי והעיר היתה כמרקחה.

באותו ערב שבת התאספו תלמידיו וחבריו של ר' מיכל'ה בביתו והחליטו, בכדי למנוע מחלוקת ומריבות בשבת, לשבות מחוץ לעיר. משנודע הדבר לסבו של ר' איציקל שבאדרון, הזמין את כל החברה הקדושה לביתו הדל בביענוב וערך להם שבת כיד המלך. רבי מיכל'ה בירכו, שבוכות זה.

הארות - דבריהם כגחלי אש:

- רבי מיכל'ה לעיל הוא "המגיד מ- זלאטשוב", לו קורא מהרש"ם דודי זקני, הוא בנו של ר' יצחק "המגיד מזדרוהוביטש" אשר יחוסה של מ' אסתר גיטל בת ר' אשר אנטשיל מרדכי מגיע אליו, לא נמצא לכך עדיין, קשר דור אחר דור.
- פרסום מ- 1913 מציין את מקום בית החרושת החדש מ. שבאדרון (הוקם ע"י הבן יצחק) ב- ZARZECZE – זארזץ הנמצאת צפונית מערבית לביענוב, כפי שמתאר הסופר. פרסומים משנים קודמות מצינים את המקום המקורי ב- ביענוב:

Galicia 1891 Business Directory מדרן עסקים גליציה 1891

Occupation	Town	Givenname	Surname
Spiritus-fabriken	Bieniow	Moses	SCHWADRON
Liqueur-fabrian	Zloczow	Moses	SCHWADRON
מקצוע	עיר	שם פרטי	שם משפחה
יצרן אלכוהול	בניוב	משה	שבדרון
יצרן ליקר	זלוטשוב	משה	שבדרון

<http://www.jewishgen.org/databases/Poland/galicia1891.htm>

- ר' יצחק שבדרון ב"ר משה ואחי מהרש"ם אכן ניהל את בתי החרושת עם צאצאיו: בנו דר' אברהם שרון/ שבדרון וחתנו, המהנדס מרדכי נוסנבאום. הגני סבור כי אברהם ומרדכי ניהלו המפעל לאחר ש ר' יצחק עבר לגור ב- וינה.
- תזכורת: מדובר אודות " סבו של ר' איציקל שבאדרון ": היו לו שניים. הסב מצד אביו היה צורף עני וגר ב-ברעזן, על פי הכתוב ב "אהל שם". אודות הסב השני לא סופר דבר, האם מדובר בספור זה אודות ר' אשר אנטשיל מרדכי?

בטרם נעבור ל " הכנסת אורחים ": ידובר שם אודות הסב אשר גר " בכפר, מהלך חצי שעה מ- סאסוב! " יתכן ע"פ המפה לעיל ב- קמיונקה, לא ב- ביענוב המרוחקת כ- 11 ק"מ. האם מדובר ב- ר' חיים זאב ??? ודאי לא בר' אליהו!!!-?

אורי הנס, תמימי דרך – עמ' 63,64,65.

הכנסת אורחים

בכמה עמל ויגע, בהשקעת מרצם ואונם, טורחים הארכיאולוגים בכדי לגלות מתחת לשכבת העבר סימנים על חיי הדורות שעברו. והנה בדורנו אנו לא חדלנו אמנם להתגנדר במידות טובות ולהתיימר שכאילו עוד אנו ממשיכים לשמור על הנחלת של שלושת המידות שנתברכנו בהן: "בישנים, רחמנים וגומלי חסדים". בכל זאת, אם ברצוננו לגלות בעל מידות אמיתיות, שקיים מצות גמילות חסדים במסירות נפש — עלינו להוריד שכבת העפר, המכסה את חורבות השואה באירופה. אף מצבה אחת לא נשארה בבית הקברות של העיירה סאסוב, בו נטמן עפרו של איש אחד, אשר חי ופעל מתוך אצילות נפש ואהבת הוולת. הבה נקים לו מצבה במלים הדלות שלנו. בעיירה סאסוב, בקצה העיר, בתוך חורשת עצים, בדרך המובילה לברודי, עמד ביתו של ר' מרדכי שבדרון. חסיד נלהב של הסאסובאי רבי שלמה'לה ותלמיד חכם מובהק היה ר' מרדכי. הכנסת אורחים, גמילות חסדים וצדקה קיים במסירות נפש ממש. הסברת הפנים שלו לכל באי ביתו עשתה לה כנפיים וכל לב נדכה ונשבר פנה אליו. מי לעצה ומי לעזרה, עשיר מופלג היה ר' מרדכי ובעל אחוזה גדולה. אכן, זכה הוא לשני שולחנות. תוך שיחת חולין של תלמידיו חכמים השמיע פעם הסברותיו על התיטות היתירה לקיים מצות הכנסת אורחים מתוך קל וחומר, שעלינו ללמוד מאברהם אבינו ע"ה. אצל אברהם אבינו כתוב: "וירא אליו השם באונו ממרא, וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים — וירץ לקראתם". כלומר עזב את השכינה, בכדי לקיים מצות הכנסת אורחים. בכדי לחזק את נימוקיו סיפר ר' מרדכי מעשה שהיה:

הרב הקדוש מקארלין נסע פעם בדרך ובחצות הלילה, בהתגבר הכפור, דפקו מלוויו על דלתו של גביר אחד. הלה לא מיהר לפתוח, אך כאשר הודיעו לו, כי העומד בחוץ הוא הצדיק מקארלין, והוא, בעל הבית עצמו, נמנה עם חסידיו, מיהר והכניס אותו עם פמליתו הביתה, טרח הרבה לחמם אותם, להאכילם ולהשקותם. אז אמר הרבי: "עתה הבינתי את הטעם מדוע הכנסת אורחים גדולה יותר מקבלת פני השכינה, כי השכינה לא תסבול מהקור ולא תצטנן באם תעמוד ותחכה בחוץ בכפור, ואילו אורח בשר ודם לא כן. הוא יגוע בכפור, כהנה וכהנה שמעתי משיחותיו הנחמדות. שיצאו מפיו בבית המדרש של הרבי והשאירו רושם רב על כל שומעיו.

גבה קומה היה ר' מרדכי, רחב גרם, ממש גבור, זקן לבן ירד על פי מידותיו, קוסמו זקופה ומבטו מלטף, מרגיע ומעורר אימון מלא. יושבי החצר ומספר רב של חסידים מיוצאי סביבתו העריצוהו וכבדוהו ובשבתות וחגים, אחרי הקידוש על שולחנו של הרבי, הלכו בסך לברך את ר' מרדכי ובין כבוד לכבוד ליהנות משיחותיו וסיפוריו:

סיפור פלאים על עושרו ואחוזתו — ירושה שהנחיל סבו של ר' מרדכי, שמעתי מפי זקנים, ידידיו וזה תוכן הסיפור:

סבו של ר' מרדכי איש תם וישר היה, אוהב את הבריות ומצניע דעת. מתגורר היה בכפר, מהלך חצי שעה מסאסוב. בהודמן יהודי עובר אורח בסביבה מצא אצלו תמיד בית פתוח ואם כי פרנסתו בדוחק רב ובצמצום היתה — כל הנכנס רעב ועיף יצא שבע ומרוענן מביתו הדל, ויהי היום

הארות : רקע הסטורי ולוח זמנים ראה עמ' [3]:

- ר' מרדכי שבדרון, בעל האחוזה מסאסוב אינו מוכר ואינו מוזכר במקורותינו. הפתרון היחיד, בצמוד למקורות וללא תמיכה נוספת הוא: ר' מרדכי הנ"ל, באם שייך ל- שבדרון ממשפחתנו, הוא בנו של ר' אהרן ב"ר ר' משה ואחי מהרש"ם. המקור לקיומו של מרדכי היא עדותו של אהרן שבדרון ז"ל מרחובות, נכד אהרן הנ"ל, בנו של אברהם (אברומצ'י) ואביהם של; אילן אופירה ואסנת. באילן שרשים שהכין צוין מרדכי אשר נולד בשנת 1871, לא ידועים פרטים נוספים.

*** תודה וזכרון לאורי הנס ומשפחתו ***

ש"י עגנון, אודות שבדרון - מוסף מיוחד.

[ש"י עגנון הנו סופר ולא היסטוריון – מפתיעה התאמת הסיפור לגבי החסר להיסטורית משפחתנו.]

- קישורי רקע ויקיפדיה- אודות ש"י עגנון: [ש"י עגנון](#) ויצירותיו: [הכנסת כלה](#), [עיר ומלואה](#).

- "[עיר ומלואה](#)" – סיפורה של בוטשאטש, בעמ' 655-659, מתאר עגנון מהלכי קבלת מהרש"ם לרבנות העיר ונסיבות עזיבתו לכהונה בעיר ברעזאן. משורטטת יריעה רחבה ומעניינת, לא ארחיב.

"הכנסת כלה"

- בסיפור זה מתאר עגנון מפגשים קצרים של גיבורו "ר' יודל" עם בני משפחתנו: "דבורה" - היא דבורה חיה רבקה, אמה של אסתר גיטל, עם אסתר גיטל ובעלה "רבי משה צורף", בנו של "רבי שלום צורף". עמ' 47-48, 161-162.

- בפסקאות קצרות אלו מצאתי מענה לחסר וחזק להשערות אודות ה- "[חוליה החסרה](#)" בסיפורי האבות ושמחתי למציאתן כמוצא שלל רב, הקריאה בלשון עגנון הינה חוויה מרנינה:

"הכנסת כלה" עמ' 47-48

ממונסטריק נסעו לכפר בעניף. ושם אשה גדולה מכניסה אורחים, דבורה שמה, שלובשת פוזמקאות של עור ומעלה א- עשן מתוך שפופרת, ובית זיקוק של יי"ש יש לה שהוא מפורסם בכל המדינה לשבח. ושמענו שרבי מאיר מפרימישלן אומר, שבשמים יש להם דרך ארץ בפניה ושהכריוז בשמים שיי"ש של בעניף טוב, והואיל והכריוז למעלה הכריוז למטה.

"הכנסת כלה" עמ' 161-162

ועתה נשובה נא אל רבי יודיל. הקיצור, רבי יודיל הגיע לק"ק ברזאן והתגורר ב- אצל רבי משה צורף שמשא את אסתר גיטל בתה של האשה מרת דבורה מכפר בעניף. כמה שמח רבי יודיל שנודמן אצל בניהם של מיטיביו וכמה שמחו הם שסיפר להם את שלום אבותיהם וכמה שמחים אנו לספר בשבתם. ג- בראשונה לאחר שירדו משולחן האשה מרת דבורה היו מחזיקים בית מזיגה בכפר ופרנסתם היתה דחוקה ביותר והיתה אסתר גיטל מלקטת קליפות האלון ומוכרתן לבורסקאים בלוטשוב וקונה בדמיהן כל צרכי השבת, (נחזור לעגנון בעמ' הבא)

חסר במקורות רקע מוקדם לקשר בין משפחות אסתר גיטל ומשה.

חסר מידע והסבר לעובדת היות משה- "בן הצורף העני מ- ברעזון" בהיותו בגיל 17 שנה, בעל מזקת שיכר אשר נוסדה בשנת 1820, ובעל "אחוזה בכפר ביענוב".

חסר מידע אודות מקור השם "שבדרון" ושיוכו הראשוני.

"**החוליה החסרה**" היא המקשרת בין משפחת אסתר גיטל למשפחות אבותינו הקדמונים, **צאצאי**

ר' יצחק "המגיד מדרוהוביטש":

בפסקא ג- משמאל, נמצא מענה

ורמז: "מחזיקים בית מזיגה".

על "מחזקת בית מזיגה" להלן:

מסיפורי חסידים: <http://www.hebrewbooks.org/43712> -

[קהל חסידים החדש – (1902) - יד 27] מהצדיק ר' יצחק מדראהביטש עם חתנו הצדיק ר' נחמן ליטוואק.

גב) הרב הצדיק ר' יצחק מדראהביטש זי"ע בנסעו על פני תבל להוכיח במישור לענוי ארץ ולהשיב רבים מעון בא במדינות ליטא לעיר סלוצק, והיה בשם מופלג גדול בתורה שמו מו"ה ירוחם פישל והיה לו ילד אחד ושמו נחמן, וראה הרה"ק ר' איציקיל דראהביטשער את הילד מו"ה נחמן והביט בו היטב ואמר שזה הילד יש לו נשמה גדולה, ודיבר עם הרה"ק פישל הנ"ל שהוא רוצה לתתחנך עמו לקחת את הילד מו"ה נחמן הנ"ל עבור בתו מרת באסיל, וכן היה ונעשה שידוך ביניהם ולקח הרה"ק הנ"ל את הילד הנ"ל עבור בתו הנ"ל. ואחר הנישואין החזיק הרה"ק את חתנו הנ"ל אצלו על שלחנו. כי זאת היתה כל מגמתו לעשות ממנו כלי יקרה. ---

וכשנפטר הרה"ק ר' איציקיל זי"ע בק' הארחוב נסע הרה"ק נחמן לעיר קטנה במדינת גאליציה ועסק כל היום בתורה ועבודה והיה יושב כל השבוע בביהמ"ד. [28] --- קהל חסידים החדש ---

וזוגתו הרבנית מרת באסיל היתה "מחזקת שענק (= בית מזיגה) מיי"ש". פעם אחת ישבו ערלים בביתה ושמו י"ש וקם אחד והכה להשני ומת בביתה. אז אחזתה פעימת הלב ברוב פחד ובהלה שלא יעלילו עליה שהיא הרגתו. ורצתה במהירות לבעלה הנ"ל לביהמ"ד וסיפרה לו כל המאורע. ותיכף הלך הרב הקדוש הרה"ק נחמן לביתו ולחש להערל המת באזנו איזה דיבורים ועמד הערל והלך משם וימת בביתו. ואח"כ קבלו את הרב הצדיק הרה"ק נחמן הנ"ל למגיד מישרים בעיר ראדוויל.

המשך-

כל מידע הערה או תיקון - 13 - יתקבלו בברכה.

"הכנסת כלה" עמ' 161-162 -המשך-

"מחזקת בית מזיגה" מהווה

"חוליה חסרה" אפשרית ?

"מִצַּד אֲמִי הַצְנוּעָה וְהַחֲסִידָה
מֵרַת אֶסְתֵּר גִּטִּיל ע"ה אֶשֶׁר
כָּל יָמֶי אֶסְקָה בְּהַכְנָסָת
אוֹרְחֵי עַד כִּי חֲדָל לַסְפּוֹר
הִיא הִיטָה נִכְדַּת הַרְה"ק ר'
אִיִּצִּיק מֵלִיד מְהַרְחֹל
וְדִרְאֵיבֵּיטֶס..." כֶּתֶב מֵהַרש"ם.

- "בית מזיגה" באותם זמנים היה גם פונדק/ מלון אורחים אשר נחבר מאציל/פריץ בעל הקרקע.
- מצאתי "מחזיקי בתי מזיגה" אשר הרחיבו עיסוקיהם וחכרו גם זכויות "זיקוק ושיווק שיכר".
והנה, באסיל, בתיא, בת המגיד, היתה "מחזקת שענק מייזיש", בעיר קטנה במדינת גליציה.
והונה היסוד לעיסוק צאצאיהם.
- סיפור "מקור השם שברדון" מסתדר מצוין עם "פונדק".
- כך גם סיפור א.הניס ז"ל אודות אירוח ר' **יחיאל מיכל ותבורתו**, "דבריהם כגחלי אש" ר' לעיל.

"שבדרון- דורות הקדמונים", פרק אשר לא נכתב עדיין, יתבסס וודאי על אגדות וסיפורי חסידים, יהיה זה אוסף רסיסי פולקלור הוואי ואמונה יהודית. לא תעוד הסטורי אולם תמונה נאמנה של השרשים שלנו.

* שם נרחיב בנושא זה *

מחלות שלא הוצרכה לקנות, שכירכם רב
לא תכלה, ולא כלתה כד הקמת, עד שג
ושאלה למה אין קמחם פוחת, וכיון ששאל
בנו של רבי שלום צורף היה, שהיה מפריש
נותנים לו כסף וזהב בלא משקל, שהיה מו
כף מלאה זהב וניתו הזהב ולא נשתייר הי
לו מהיכן יחזיר. אמר לאשתו, שנינו (ברכ
על הרעה כשם שהוא מכרך על הטובה, ב
הפסד שהפסדנו, כשם שיש להפריש מעשר
מן ההפסד. עמדה ריבלי והרהינה את כסתה
ועתה נשוב נא אל רבי יודיל. הקיצור, רב
והיה צופה ברכי משה שמתעסק במלאכתו
כלי וקובע בו אבנים טובות ומרגליות ומ
השערה, ויש לו משקולת של זהב בתוך פיו
וכל תנועותיו שקולות ומדודות. אלמלא
שישיבתו שם היתה תורה בבחינת מסכת
רבי יודיל ואמר לו, למלאכתך רבי יודיל.
*** ***

רבי יודיל לשם הכנסת כלה היתה מה
לא עשה כאן באותה מצוה כלום. וכי סי
כמה בני אדם נטפלו לו לרבי יודיל בד
בעגלה, וכי הזכרנום אפילו ברמיזה? אל
בתו וכשיעמוד התתן תחת החופה יהא נז
- לו רבי משה צורף טבעת ויהיו שואלים
שרבי יודיל היה בכרזאן והיה מתגורר בב
הדבר כאן לא נחזור לספר אותו במקומו
שונים.

* **השורה התחתונה:** אנו צאצאי ר' נתמן ליטווק ומרת באסיל, בת ר' יצחק, המגיד מדרוהוביטש *?!!